

P5_TA(2002)0295

Social integration

Europa-Parlamentets beslutning om Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om udkast til fælles rapport om social integration (KOM(2001) 565 - C5-0109/2002 - 2002/2051(COS))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens meddelelse (KOM(2001) 565 – (C5-0109/2002),
 - der henviser til Rådets og Kommissionens fælles rapport om social integration (15223/2001),
 - der henviser til det handlingsprogram, der blev vedtaget på FN's fjerde kvindekongres i Beijing i 1995, herunder de såkaldte Beijing plus fem-anbefalinger, der blev vedtaget under FN's Generalforsamlings ekstraordinære samling i New York i juni 2000,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 47, stk. 1,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender og udtalelser fra Udvalget om Kultur, Ungdom, Uddannelse, Medier og Sport og Udvalget om Kvinders Rettigheder og Lige Muligheder (A5-0158/2002),
- A. der henviser til, at medlemsstaterne på Det Europæiske Råds møder i Lissabon, Nice og Stockholm forpligtede sig til at fremme bæredygtig udvikling og jobkvalitet for at mindske risikoen for fattigdom og social udstødelse og styrke den økonomiske og sociale samhørighed i Den Europæiske Union,
- B. der henviser til, at der på Det Europæiske Råds møde i Nice blev vedtaget fælles mål for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, som skal virkeliggøres af medlemsstaterne fra 2001 som led i de toårige nationale handlingsplaner til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse, og til, at den europæiske sociale dagsorden anerkender socialpolitikens dobbelte rolle som produktiv faktor og nøgleinstrument til at mindske forskellene og fremme integrationen og den sociale samhørighed,
- C. der henviser til, at medlemsstaterne desuden har understreget vigtigheden af at integrere ligestilling mellem mænd og kvinder i alle foranstaltninger, der rettes mod disse mål,
- D. der henviser til, at Parlamentet og Rådet i september 2001 indgik en aftale om et fællesskabshandlingsprogram til fremme af samarbejdet mellem medlemsstaterne i kampen mod social udstødelse, der allerede er iværksat, og som foreskriver gennemførelse af årlige rundbordsdrøftelser om social udstødelse,
- E. der stiller sig positivt til såvel udarbejdelsen af den første fælles rapport om social integration som fastlæggelsen af en række fælles indikatorer, fastholdelsen af

nødvendigheden af at styrke de statistiske hjælpemidler og Rådets opfordring til Kommissionen til gradvist at inddrage ansøgerlandene i denne proces,

- F. der henviser til, at udtalelserne fra de forskellige parter, navnlig repræsentanter for ngo'er, Det Økonomiske og Sociale Udvalg, EFS og de nationale parlamenter, har til formål at bidrage til, at konklusionerne får indflydelse på forberedelsen af den anden fase af de nationale integrationsplaner,
- G. der henviser til, at fattigdom i ordets mest grundlæggende og direkte betydning, som er ensbetydende med økonomisk fattigdom, i henhold til de nationale handlingsplaner ofte er en følge af andre former for afsavn eller usikkerhed på områder som beskæftigelse, uddannelse, kultur eller adgang til tjenesteydelser eller skyldes forskelsbehandling på grund af køn, alder, fysisk tilstand, nationalitet eller sprog, hvorfor det er nødvendigt at nærme sig fattigdom og social udstødelse fra en multidimensional synsvinkel,
- H. der henviser til, at tærsklen for relativ økonomisk fattigdom varierer meget inden for EU,
- I. der henviser til, at fattigdommen og den sociale udstødelse er forblevet på et højt niveau selv i de senere år, hvor Den Europæiske Union har haft en gennemsnitlig vækst i BNP på 2,5%, og at 18% af EU's befolkning målt ud fra den definerede fattigdomstærskel (60% af den nationale medianindkomst), under hvilken mennesker risikerer fattigdom, i 1997 levede i husstande med en indkomst, der lå under denne tærskel,
- J. der henviser til, at de medlemsstater, som har de mest udviklede velfærdssystemer og høje sociale udgifter pr. indbygger ofte har opnået de bedste resultater med hensyn til at tilgodese grundlæggende behov og holde antallet af personer i risikozonen for fattigdom under EU-gennemsnittet,
- K. der henviser til, at den nuværende og fremtidige demografiske udvikling forudsætter en tilpasning af de sociale sikringsordninger, uden at dette dog må berøre grundprincipperne i disse ordninger, især princippet om social solidaritet,
- L. der henviser til, at en højere deltagelsesprocent, især for kvinder og ældre arbejdstagere, er en vigtig faktor, hvis finansieringen af de sociale sikringsordninger skal kunne garanteres i fremtiden, og at et øget antal børnepasnings- og plejainstitutioner og en mere tidssvarende tilrettelæggelse af arbejdet vil kunne bidrage væsentligt til opfyldelsen af denne målsætning,
- M. der henviser til, at de strukturelle forandringer, som er i gang, eller som forventes at ske i Den Europæiske Union, især ændringen på arbejdsmarkedet, den meget hurtige udvikling af nye informations- og kommunikationsteknologier, de demografiske ændringer samt den øgede etniske mangfoldighed på grund af migration og øget mobilitet inden for EU kan gøre de svageste befolkningsgrupper sårbare og skabe nye risici for diskrimination, social udstødelse og fornyet opblussen af racisme og fremmedhad, og til, at de strukturelle ændringer ikke blot kan give anledning til risici, men også i nogle tilfælde - hvis der træffes de rigtige foranstaltninger - kan skabe nye muligheder for social integration,
- N. der henviser til, at det anerkendes i den fælles rapport, at der er behov for yderligere foranstaltninger med henblik på at integrere spørgsmålet om fattigdom og social

udstødelse i andre politiske områder, og ikke kun hvad angår social beskyttelse og socialforsorg,

- O. der henviser til, at ligestillingsperspektivet er svagt i de fleste af de nationale handlingsplaner,
- P. der henviser til, at der findes meget sårbare grupper, der er særligt ramt af fattigdom, især de, som har særlige problemer med at deltage i det økonomiske og sociale liv, f.eks. handicappede og ældre, der ikke kan klare sig selv, og at de nationale handlingsplaner identificerer en række risikofaktorer, som bidrager til at understrege problemets multidimensionale karakter, selvom risikoens intensitet varierer betydeligt fra medlemsstat til medlemsstat, og risikofaktorerne i visse tilfælde er en følge af og ikke årsagen til social udstødelse og fattigdom, hvorfor det er vigtigt at bryde den onde cirkel af vedvarende fattigdom eller fattigdom, som går i arv fra generation til generation, og social udstødelse,
- Q. der henviser til, at de økonomiske og monetære politikker sammen med socialpolitikken bør udgøre en sammenhængende trekant,
- R. der henviser til, at handicappede er en gruppe, som har stor risiko for social udstødelse, og til, at der desuden mangler eksakte oplysninger og fælles indikatorer med hensyn til de handicappedes situation i de nationale handlingsplaner,
- S. der henviser til, at overrepræsentationen af kvinder blandt de fattige i første omgang skyldes kvinders manglende økonomiske selvstændighed som følge af den ulige fordeling af lønnet beskæftigelse og ulønnet husligt arbejde og omsorgsopgaver mellem kvinder og mænd,
- T. der henviser til, at opmærksomheden især samler sig om følgende risici: langvarig afhængighed af lav/tilstrækkelig indkomst, langtidsledighed, beskæftigelse af lav kvalitet og manglende erhvervs erfaring, lavt uddannelsesniveau og analfabetisme, opvækst i en sårbar familie, handicap, dårligt helbred, usikre boligforhold og hjemløshed, det at bo i et område med mange problemer samt indvandring, racisme og diskrimination,
- U. der henviser til, at den fælles rapport indeholder følgende otte centrale udfordringer:
 - at skabe et rummeligt arbejdsmarked og sikre, at beskæftigelse er en rettighed og mulighed for alle, der vil arbejde
 - at garantere en passende indkomst og tilstrækkelige ressourcer til at leve en menneskeværdig tilværelse
 - at bekæmpe uddannelsesmæssig forfordeling
 - at fastholde familiesolidariteten og beskytte børnenes rettigheder
 - at sikre alle en god bolig
 - at sikre lige adgang til ydelser af høj kvalitet (sundhed, transport, social sikring, pleje, kultur samt rekreative og juridiske tjenesteydelser)

- at forbedre formidlingen af ydelserne
 - at revitalisere områder med mange problemer,
- V. der henviser til, at et uddannelsessystem skal være gratis og offentligt for at være tilgængeligt for alle uden undtagelse,
1. bekræfter atter, at fremme af et højt niveau for beskæftigelse og social beskyttelse, højnelse af levestandarden og livskvaliteten og økonomisk og social samhørighed bør være en førsteprioritet for Den Europæiske Union og er af afgørende betydning i forbindelse med begrænsning og forebyggelse af fattigdom og social udstødelse;
 2. understreger, at den fælles udfordring, som de fælles politikker og de forskellige regeringer står overfor, består i at blive tilstrækkelig universel i forbindelse med de strukturelle forandringer til bedst muligt at kunne imødekomme behovene hos de befolkningsgrupper, der er mest udsatte for fattigdom og social udstødelse, herunder ældre, handicappede, arbejdsløse, indvandrere, børn, osv., og give dem mulighed for at udøve deres grundlæggende rettigheder;
 3. understreger derfor, at alle former for beskæftigelse skal fremmes, og er absolut enig med Kommissionen i, at det er vigtigt, at der skabes grundlag for en yderligere udvikling af sektoren for midlertidig ansættelse med henblik på at fremme oprettelsen af nye arbejdspladser og gøre vikararbejde mere attraktivt, da denne sektor kan være en enestående mulighed for mange af dem, der ikke ønsker at finde eller ikke kan finde fast fuldtidsbeskæftigelse;
 4. finder det væsentligt, at det altid garanteres, at foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af social udstødelse har en offentlig mission, når det drejer sig om uddannelses- og kulturområdet, herunder livslang uddannelse, sprogundervisning, anvendelse af nye teknologier og uddannelsesprojekter inden for film, billede og kunst for alle og især for ugunstigt stillede grupper;
 5. anmoder medlemsstaterne om at give alle børn frit tilgængelig, gratis og obligatorisk undervisning i mindst tolv år; finder, at uddannelsessystemet ikke kun skal give de unge basiskundskaber, herunder IT-viden, men også bør bibringe dem en indgående forståelse af, hvordan samfundet er indrettet, og dermed sætte dem i stand til at blive bevidste aktører i det sociale fremskridts tjeneste;
 6. anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om at styrke og i stor målestok udvide de vellykkede pilotprojekter, der har til formål at bekæmpe analfabetisme, sikre beherskelse af modersmålet og fremme indlæring af andre sprog;
 7. anmoder, under henvisning til det store antal arbejdsløse blandt unge, som forlader skolen, medlemsstaterne om at støtte oprettelsen af skoler, der kan give dem endnu en chance;
 8. opfordrer medlemsstaterne til at udarbejde særlige uddannelsesprogrammer for indvandrere, eftersom et overvældende flertal af disse er funktionelle analfabeter med hensyn til værtslandets hovedsprog;

9. understreger vigtigheden af at modernisere de sociale sikringsordninger, så de bliver i stand til at afhjælpe de traditionelle og nye risici for fattigdom og social udstødelse, og at udarbejde og gennemføre foranstaltninger til fordel for enlige forældre, bl.a. i form af sociale goder, der øger deres indtjeningsmuligheder og fremmer deres reintegration på arbejdsmarkedet;
10. understreger betydningen af de otte centrale udfordringer, der nævnes i den fælles rapport om de nationale handlingsplaner, og slår til lyd for en mere gennemgribende informations-, hørings- og deltagelsesproces i forbindelse med udarbejdelse, opfølgning og evaluering af disse planer på nationalt, regionalt og lokalt plan med inddragelse af ikke bare nationale, men også regionale og lokale institutioner samt ngo'er, arbejdsmarkedets parter, økonomiske aktører og organer, der repræsenterer personer, der er eller risikerer at blive udstødt; gør især opmærksom på nødvendigheden af også at inddrage medlemsstaternes nationale og regionale parlamenter i udarbejdelsen, overvågningen og evalueringen af de nationale handlingsplaner for social integration;
11. glæder sig over, at Rådet (beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedspolitik) den 3. december 2001 godkendte en pakke med 18 indikatorer, som vedrører indkomst, adgang til arbejdsmarkedet, sundhed og uddannelse; opfordrer medlemsstaterne til at gøre en yderligere indsats, så der også kan udarbejdes indikatorer på andre områder som f.eks. boligforhold; anmoder Rådet og Kommissionen om i samarbejde med Europa-Parlamentet at give disse forslag konkret form;
12. mener, at den åbne koordinationsmetode bør indebære større åbenhed med hensyn til at inddrage lokale og regionale myndigheder og arbejdsmarkedets parter og sikre en bred offentlig debat på nationalt plan for at skabe en virkelig udveksling af bedste praksis;
13. opfordrer Kommissionen til i sin sammenfattende rapport til Det Europæiske forårsmøde i 2003 og ved udarbejdelsen af de strukturelle indikatorer at lægge større vægt på den sociale samhørighed; opfordrer Kommissionen og Rådet til som forberedelse til forårsmødet i 2003 at udarbejde en rapport om fattigdommen i EU og i kandidatlandene;
14. opfordrer Kommissionen og Rådet til sammen med Parlamentet at forhandle sig frem til en interinstitutionel aftale om den åbne koordinationsmetode, som tager sigte på at inddrage Parlamentet fuldt ud i den åbne koordinering;
15. fastslår atter nødvendigheden af en integreret og multidimensional strategisk fremgangsmåde, der bygger på de mål, der blev fastsat i Nice, for at sikre en merværdi i forbindelse med bekæmpelsen af fattigdom og social udstødelse med klare prioriteter og specifikke mål, passende politikker og foranstaltninger understøttet af tilsvarende budgetbevillinger og ressourcer;
16. understreger vigtigheden af at gennemføre Fællesskabets handlingsprogram til fremme af samarbejdet mellem medlemsstaterne om bekæmpelse af social udstødelse, navnlig den årlige afholdelse af en rundbordsdrøftelse om social udstødelse, og betoner, at det støtter udvikling af udveksling af god praksis og innovative fremgangsmåder samt styrkelse af de statistiske hjælpemidler og sammenslutning af nationale observatorier i netværker;

17. opfordrer medlemsstaterne til uanset deres egen nationale politiske og administrative opbygning at sikre, at politikkerne iværksættes så tæt på de enkelte borgere som muligt, og at der fastlægges en klar ansvarsfordeling mellem de forskellige kompetenceniveauer;
18. understreger, at de politiske foranstaltninger, der kræves for at øge den sociale integration, bør udformes og gennemføres så tæt på de berørte mennesker som muligt;
19. opfordrer medlemsstaterne til at udvikle mekanismer til vurdering af virkningerne af de generelle politikker til bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse;
20. slår til lyd for større opmærksomhed omkring de strukturelle forandringer, som er i gang, eller som forventes at ske, herunder ansøgerlandenes tiltrædelse, idet disse er potentielle skabere af nye former for fattigdom på grund af industrielle omstruktureringer og overgangen til sociale systemer, der er karakteristiske for en konkurrencestyret økonomi; mener, at det er nødvendigt snarest at tage fat på disse forandringer og især at fokusere på de langtidsledige, førtidspensionerede og personer, der ikke har mulighed for at blive integreret på arbejdsmarkedet;
21. understreger, at de nationale handlingsplaner bør omfatte en proaktiv strategi, hvor man opnår et helhedssyn ved, at forskellige politikområder sammenkobles og koordineres;
22. mener, at medlemsstaterne bør udvikle integrationsstrategier for at sikre, at informations- og kommunikationsteknologiernes potentiale kan udnyttes fuldt ud til at skabe adgang til højere kvalificeret beskæftigelse og nye tjenester, der skal give bestemte grupper mulighed for at udnytte informations- og kommunikationsteknologiernes økonomiske og sociale fordele;
23. understreger, at strategien for bekæmpelse af fattigdom og social udstødelse i særlig grad bør tage hensyn til kvinder og børns situation og først og fremmest bør fokusere på at fremme en højere levestandard for sårbare grupper, der er mest berørte af fattigdom og mest udsat for social udstødelse, og tage hensyn til deres erfaringer, og opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at sørge for, at udbredelsen af eksempler på god praksis ledsages af relevante oplysninger og evalueringer for at lette dialogen mellem de forskellige aktører i de enkelte lande og konkret forbedre den benyttede praksis;
24. anmoder Kommissionen om at iværksætte en dybtgående undersøgelse af omfanget af den økonomiske uafhængighed eller selvstændighed blandt kvinder i EU, navnlig kvinder med familieansvar, idet der tages højde for de forskellige typer husstande, som kvinder indgår i, og de forskellige faser af deres liv;
25. anmoder Kommissionen om at indarbejde arbejdskraftens kønsbestemte opdeling som en selvstændig nøglefaktor i den analytiske ramme for det politiske program om social integration og at medtage økonomisk selvstændighed navnlig for kvinder med familiemæssigt ansvar som et af hovedmålene;
26. opfordrer medlemsstaterne til ikke kun at integrere kønsperspektivet i deres politikker og programmer og opgøre deres data efter køn, men også at fremme kvinders økonomiske selvstændighed som et prioriteret mål for deres tiltag til social integration, og til at rapportere om de fremskridt, der gøres i denne henseende;

27. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme muligheden for at forene arbejde og familieliv på en sådan måde, at kvinder får mulighed for at oppebære bæredygtige indkomster, der sikrer dem økonomisk selvstændighed og selvstændig social sikring;
28. opfordrer medlemsstaterne til også at støtte foranstaltninger, som vedrører den sociale infrastruktur, f.eks. børnepasning, frivilligt arbejde og offentlig transport i landdistrikter, for at gøre det lettere for kvinder at forene arbejde og familieliv;
29. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at integrere bekæmpelse af vold mod kvinder og børn i deres strategier for social integration;
30. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at fremme ligebehandling af arbejdstagere med usikre og atypiske ansættelsesforhold;
31. understreger betydningen af, at ansøgerlandene så hurtigt som muligt inddrages i strategien for social integration, og at de udformer deres egne nationale handlingsplaner med henblik på at øge den sociale integration,
32. opfordrer til, at opmærksomheden især rettes mod den række risikofaktorer, som identificeres i de nationale handlingsplaner, og som bidrager til at understrege den multidimensionale betydning af fattigdom og social udstødelse, som ikke kun er begrænset til spørgsmålet om adgang til arbejdsmarkedet, men også vedrører uddannelse, sundhed og deltagelse i beslutningstagningsorganerne;
33. anmoder medlemsstaterne om i deres nationale handlingsplaner at anlægge en global strategi, opstille klare prioriteter, klart skelne mellem de nationale, regionale og lokale myndigheders beføjelser samt fastsætte langsigtede kvantitative mål;
34. opfordrer Rådet, Kommissionen og medlemsstaterne til at evaluere de eventuelle virkninger af de økonomiske politikker også for at fastslå, hvorvidt de er forenelige med de sociale mål, der er fastlagt på møderne i Det Europæiske Råd, og bekræfter atter, at der til trods for strukturfondenes betydning for samhørighedspolitikken må tages hensyn til nødvendigheden af større økonomisk og social samhørighed i alle de beslutninger, der træffes i forbindelse med de fælles politikker;
35. opfordrer Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender til inden udgangen af 2002 at forelægge Rådet fælles indikatorer, der viser de forskellige former for og dimensioner af social udstødelse, såsom kvaliteten af og adgangen til sundhedsvæsen, uddannelse og bolig samt kønsaspektet;
36. opfordrer Kommissionen til under udarbejdelsen af den fælles rapport om social integration at inddrage en vurdering af effektiviteten og resultaterne af de politikker for bekæmpelse af fattigdom, der allerede findes i medlemsstaterne;
37. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen og medlemsstaternes parlamenter.